

Historiestudenters vägar till jobb - en alumniundersökning

HUGO NORDLAND & ANNA WALLETTE | HISTORISKA INSTITUTIONEN | LUNDS UNIVERSITET

Historiestudenters vägar till jobb - en alumniundersökning
Hugo Nordland & Anna Wallette

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
1. Inledning	3
Motiv för humanistisk utbildning	4
Enkätens syfte	5
Om ämnet historia	6
Svarsfrekvens och representativitet	7
2. Inträdet på arbetsmarknaden	8
Antal anställningar sedan avslutad utbildning	8
Tid mellan avslutad utbildning och första anställningen	9
3. Nuvarande arbete	10
Arbetsmarknadssektorer	10
Yrkeskategorier och arbetsuppgifter	11
Lön	13
Överensstämmelse mellan arbete och utbildning	13
Arbetets krav	15
4. Utbildningens kvalitet och relevans	18
Kompetenser som tränats under utbildningen	18
Träning i utbildningen i förhållande till kraven i arbetslivet	20
Historia som glädjeämne	23
Referenser	25
Bilaga 1 Enkät	26
Bilaga 2 Tabell över arbetets krav	30

Tabeller

1:1 Svarsfrekvens utifrån kön	7
3:1 Branscher med exempel på yrkestitlar inom kategorin övriga yrken	12
3:2 Fördelning över historicalumnernas arbetsuppgifter	12
3:3 Krävda kompetenser utifrån olika branscher	16
4:1 Bedömning av vilka kompetenser som tränas bäst under utbildningen	19
4:2 Kompetenser som krävs i arbetet och som i hög eller mycket hög grad tränas under utbildningen i historia	21

Diagram

2:1 Antal anställningar om minst 1 månad	8
2:2 Tid förfluten mellan avslutad utbildning och första anställning om minst 6 månader	9
3:1 Vilken sektor arbetar du inom?	11
3:2 Lön i kronor per heltidsmånad utifrån kön	13
3:3 Överensstämmelse mellan nuvarande arbete och utbildningen i historia	14
4:1 Graden av upplevd glädje av historia i olika situationer	23

Sammanfattning

Grunderna i källkritik och vetenskaplig metod är grunden i mitt arbete som utredare. Förutom det formulerade en åklagare att det hon krävde av sina utredare var att de tänkte kreativt när det gäller att hitta källor och ställer bra frågor. Mycket av detta har jag fått öva på historieutbildningen.

Så formulerar sig en före detta student vid Historiska institutionen vid Lunds universitet. De studenter som under en femårsperiod uppfyllde kraven för en filosofie kandidatexamen i historia har svarat på frågor om vad de arbetar med, om arbetet är kvalificerat och huruvida deras utbildning i historia har någon betydelse för de arbetsuppgifter de har idag. En stor del av de före detta studenterna är sysselsatta i dagsläget och av de som har svarat har 87 % en sysselsättning. I hög grad rör det sig om kvalificerade arbeten, det vill säga att den erfordrade kompetensen ställer krav på högskoleutbildning. Den sysselsatta gruppen präglas av en ganska jämn lönenivå med en inkomst inom spannet 20.000 – 30.000 kr per heltidsmånad.

Bland de sysselsatta framträder ett antal yrkeskategorier. Fler än hälften av dem som svarat på enkäten tillhör kategorierna lärare eller forskare. Det är också ett tydligt resultat att det är dessa yrkeskategorier som har fått mest träning inför yrkeslivet i sin utbildning. Många upplever också att utbildningen i historia är relevant i deras nuvarande arbete. Av de kompetenser som utbildningen gett identifieras några som genomgående viktiga i de flesta yrken, bland dessa kan nämnas förmågan att arbeta självständigt, tänka kritiskt, söka och analysera olika typer av information. På samma gång ger undersökningen tydligt besked om att de svarande vill se en tydligare anknytning till arbetsmarknaden utanför akademien och skolvärlden. Förutom lärare och forskare återfinns en bred mångfald av yrken där arbeten inom administration, media och marknadsföring är några exempel.

Det finns även en påtaglig upplevd glädje av historiekunskaperna i andra delar av vardagen, inte minst när man tar del av nyheter. En överväldigande majoritet av de före detta historiestudenterna är nöjda med sitt val av utbildning och svaret på frågan om de skulle rekommendera utbildningen till någon annan blir ett rungande Ja (94 %).

1. Inledning

Varför läser studenter historia i Lund? När Historiska institutionens registrerade studenter tillfrågas vid utbildningens början brukar svaret på den frågan ofta bli *av intresse*. Förutom intresse för just historia är det utbildningens goda rykte och lärarnas kvaliteter som betonas för Historiska institutionens del. Att läsa historia för ett framtida yrke är ingenting som nämns särskilt ofta, undantaget är de studenter som läser historia – inom eller utom läraryrket – med siktet inställt på arbete i ungdomsskolan. Detta bekräftas av andra undersökningar där humanister gärna påtalar ett stort intresse för ämnet som det dominerande i studiestarten där andra utbildningar har ett mer framträdande arbetsmarknadsmotiv.¹

För att få en uppfattning om i vad mån en utbildning i historia ger kompetenser som krävs i arbetslivet genomfördes våren 2012 en enkätundersökning. Enkäterna riktade sig till tidigare studenter, så kallade alumnier, som uppnådde kraven för att ta ut en filosofie kandidatexamen med historia som huvudområde mellan vårterminen 2005 och höstterminen 2010. Vi vet att det fortfarande finns många studenter som inte tar ut en examen trots att de uppfyller kraven för en sådan. Emellertid är vår bedömning att det inte har varit avgörande för karriären att man har en examen. Därför skulle det utgöra en onödig avgränsning att bara vända sig till före detta studenter som begärt ut ett examensintyg. Detta betyder också att vi får en bredare urvalskategori.

Enkäten togs fram i samarbete mellan författarna och personal vid Avdelningen för utvärdering vid Lunds universitet. Frågorna centrerades kring

¹ *Humanistiska studier och arbetslivet. Uppföljning av studenter efter avslutad utbildning*, Birgitta Armgard, Eva Fasth och Olof Nelsson. Utvärderingsenheten Rapport nr 2002:217, s. 4. Se även *Student- och Lärarbarometern Humaniora och Teologi*. Rapport nr 2011:265, s. 18, där personlig utveckling och bildningsintresse anges som det viktigaste motivet när studenter väljer att läsa humaniora.

historikers väg in på arbetsmarknaden, villkor och krav i deras nuvarande arbete, behållning av utbildningen i historia samt deras upplevda glädje av historia i vardagen. I slutet av enkäten uppmanades även respondenterna att fritt reflektera kring styrkor och svagheter i utbildningen.

Motiv för humanistisk utbildning

De senaste åren har vi sett ett ökat intresse för arbetsmarknaden bland humaniorastudenter. Tidigare talades det om ett humanistiskt bildningsideal, och vikten av att träna självständigt kritiskt tänkande. Under de senaste åren har fokus mer handlat om arbetslivsanknytning och utbildningarnas betydelse för anställningsbarheten. Ett tydligt exempel på detta är en *Kompetensguide* som några av Sveriges studentkårer har gjort i samarbete med fackförbundet DIK, en guide där humanisternas styrkor för ett framtida arbetsliv framhålls.²

I rapporten *Humaniora i yrkeslivet*, som genomfördes vid Lunds universitet 2008, konstateras att studenter med humanistisk examen inte har särskilt svårt att få bra jobb, och att deras arbete ställer krav på hög utbildning. Åtta av tio studenter som tagit ut examen och som tillfrågades hade sysselsättning vid undersökningstillfället.³ Likaså publicerade den danska fackföreningen Dansk Magisterforening 2011 ett stort temanummer om humanister på den danska arbetsmarknaden i tidskriften *Magisterbladet*, där

² *Kompetensguiden 2.0*, Projekt Athena & DIK, 2011. Trenden märks också i den senaste studentbarometern, där ett framtida arbete som motiv för studierna är närapå lika viktigt som personlig utveckling och ett bildningsintresse, *Student- och Lärarbarometern Humaniora och Teologi*. Rapport nr 2011:265, s. 18.

³ Fredrik Schoug, *Humaniora i yrkeslivet*. Utvärderingsenheten Lunds universitet, rapport nr 2008:249, s. 84-88. Jmf med Högskoleverket som i sin statistik påvisar att 74 % av de studenter som tagit ut en generell examen 2007/08 var etablerade på arbetsmarknaden 2009, men specifikt för en kandidatexamen i historisk-filosofiska ämnen eller teologi enbart 50 %. *Etableringen på arbetsmarknaden 2009 – examinerade läsåret 2007/08*, Högskoleverkets rapportserie 2011:16 R., s. 22ff., s. 33. I denna statistik ingår dock inte de studenter som tagit en lärarexamen.

tongångarna är synnerligen positiva: ”Humanister indtager hele arbejdsmarkedet”.⁴

När studenterna i den senaste student- och lärarbarometern för Området för humaniora och teologi vid Lunds universitet redogör för sina framtidsplaner har 54 % av de cirka 550 studenterna som svarat ett bestämt yrke som mål med sina studier. Här ingår då studenter som läser de fåtalet yrkesinriktade utbildningarna som finns inom dessa fakulteter, såsom till präst, bibliotekarie och arkeolog. Men endast en tredjedel (36 %) av studenterna bedömer sina möjligheter att få jobb efter avslutad utbildning som goda.⁵

Enkätens syfte

Hur ser då framtiden ut för dem som har läst historia i Lund? Får de kvalificerade arbeten? I vilken grad överensstämmer dessa arbeten med utbildningen i historia? På vilka sätt har alumnerna glädje av sina historiekunskaper i vardagen?

Historiska institutionen sökte svar på denna fråga genom att fråga en grupp före detta studenter som uppfyllde kraven för att ta ut en kandidatexamen med historia som huvudämne. Vi ville veta mer om var dessa studenter har hamnat på arbetsmarknaden, och få deras respons på sina historiestudier utifrån ett arbetsmarknadsperspektiv.

⁴ Martin Ejlersen, ”Humanister indtager hele arbejdsmarkedet”, *Magisterbladet*, 2011:12, s. 14ff, där man pekar på att humanister numera är eftertraktade även för den privata sektorn i Danmark.

⁵ *Student- och Lärarbarometern Humaniora och Teologi*. Rapport nr 2011:265, s. 36.

Om ämnet historia

Det vetenskapliga ämnet historia är ett humanistiskt ämne med gamla traditioner. Eftersom det är ett viktigt skolämne är det också ett populärt ämne att läsa på universitetet. Varje läsår startar fem fristående grundkurser i Lund med närmare 250 nya studenter årligen.⁶ Ämnet kan ingå som huvudområde i en filosofie kandidat-, liksom magister- och masterexamen. Historiska institutionen i Lund har därtill en stor utbildning på forskarnivå.⁷ Alla som undervisar är aktiva forskare och lärarkåren vid institutionen är alltså högt kvalificerad, med många professorer som undervisar på grundnivå.

En filosofie kandidatexamen med historia som huvudområde består i allmänhet av en fri kombination av kurser som individen själv sätter ihop, istället för att följa ett färdigt program. Liksom flertalet humanister går en historiestudent ut på arbetsmarknaden utan en klar yrkesidentitet. Det är därför av särskilt intresse att kartlägga var våra alumner befinner sig, vilka arbetsuppgifter de tidigare historiestudenterna har och vilka krav deras arbete ställer på dem. Huvudvikten i denna rapport läggs alltså på vad våra före detta studenter arbetar med, deras tankar kring den historiska utbildning de har med sig in i arbetslivet, och hur de historiska kunskaperna har kommit till användning.

⁶ Antal registrerade studenter under hösten 2011 och våren 2012 på HISA12 Nätbaserad grundkurs: 37; HISA13/HI9A13 Grundkurs: 146; HISA02/HI9A02 Grundkurs och fortsättningskurs: 54.

⁷ Förutom en traditionell forskarutbildning finns även Forskarskolan i historia sedan 2000, som ett samarbete mellan Lunds universitet och Linnéuniversitetet, Malmö högskola, Södertörns högskola och sedan 2012 Göteborgs universitet. Forskarskolan i historia och historiedidaktik är en fortbildningssatsning för historielärare i samarbete mellan Historiska institutionen vid Lunds universitet och Historiska studier inom individ och samhälle vid Läroutbildningen vid Malmö högskola. För "Forskning och forskarutbildning", se www.hist.lu.se/forskning (2012-06-27) och för "Forskarskolan i historia och historiedidaktik" se särskilt www.hist.lu.se/fihd/ (2012-06-27).

Svarsfrekvens och representativitet

Vi vände oss till dem som under perioden 2005-2010 var registrerade som studenter på kandidatkursen i historia vid Lunds universitet. De tillfrågade studenterna har alltså haft möjlighet till 3-8 års erfarenhet av arbetslivet efter avslutade studier.

Enkäten skickades ut med post under januari 2012. Av de 159 utskicken returnerades 11 vilket medförde att dessa individer inte haft möjlighet att svara och därför måste strykas ur svarsgruppen. Den möjliga svarsfrekvensen reducerades därmed till 148 svar.

Den faktiska svarsfrekvensen var relativt hög. Något systematiskt bortfall har inte kunnat noteras. Då 98 svar inkom innebär detta en svarsfrekvens på 66 %. Kvinnorna besvarade enkäten i något högre utsträckning än männen, vilket kan utläsas av tabell 1:1.

Tabell 1:1 Svarsfrekvens utifrån kön

		Urval (antal)	Andel av urval	Svarande (antal)	Andel av svarsgrupp	Svars- frekvens
Kön	Kvinna	63	43 %	44	45 %	70 %
	Man	85	58 %	54	55 %	64 %
	Totalt	148	101 %	98	100 %	66 %

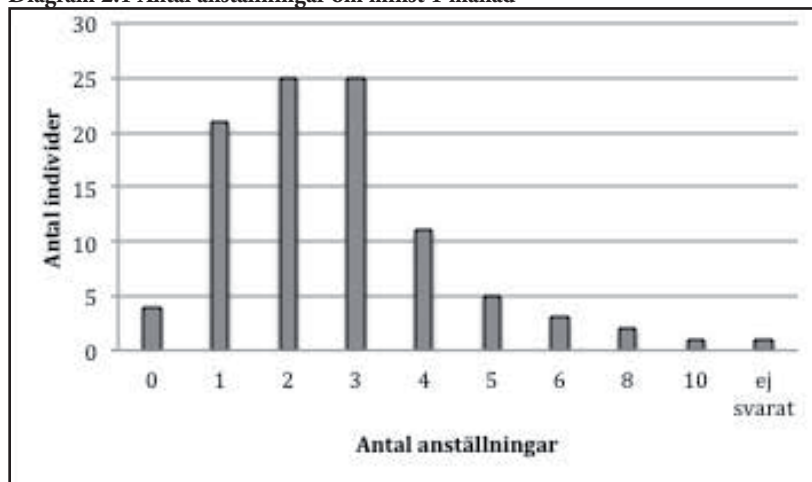
2. Inträdet på arbetsmarknaden

Graden av sysselsättning bland historicalumnerna var våren 2012 mycket hög. Endast fyra alumner angav att de aldrig haft en anställning om minst 1 månad sedan de avslutade sina studier i historia vid Lunds universitet. 96 % har alltså någon gång haft en anställning under minst 1 månad. 90 % har sedan avslutad utbildning haft åtminstone en längre anställning (minst 6 månader). Men hur många anställningar har genomsnittsalumnen i historia haft sedan studierna avslutades? Hur lång tid tog det att få sitt första arbete?

Antal anställningar sedan avslutad utbildning

Medianantalet anställningar per historicalumn sedan avslutad utbildning är 2. Det stora flertalet (72 %) anger att de haft 1-3 anställningar om minst 1 månad. Som mest har en alumn haft 10 anställningar sedan avslutade studier.

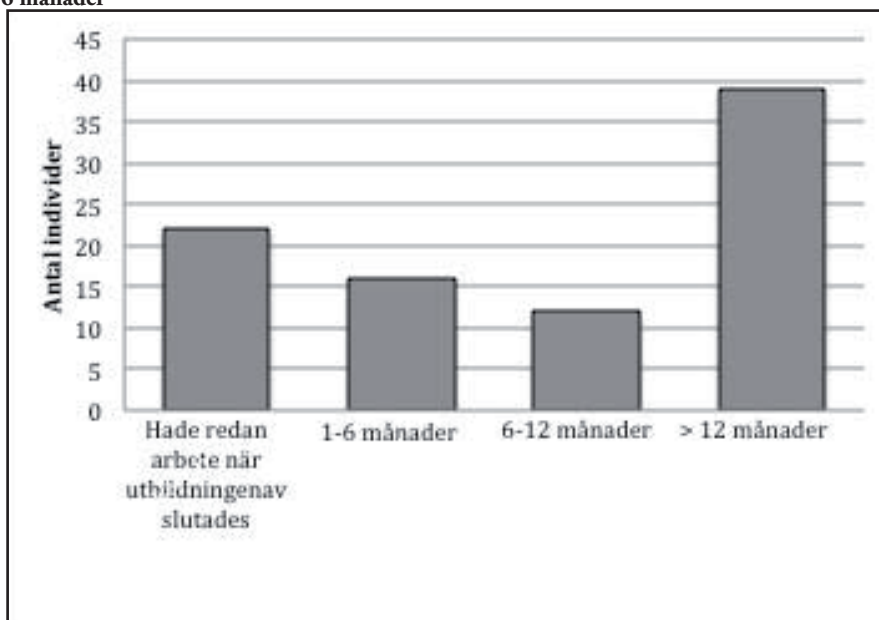
Diagram 2:1 Antal anställningar om minst 1 månad

Tid mellan avslutad utbildning och första anställningen

Av dem som haft en anställning om minst sex månader fick en majoritet (56 %) denna inom 12 månader från det att studierna avslutades. Hela en av fem alumner hade till och med arbete när utbildningen avslutades. Här kan det dock röra sig om feriearbeten som även innehafts under studiernas gång. Emellertid har fyra av tio alumner något svårare att etablera sig på arbetsmarknaden, för så många har det tagit mer än ett år att få den första längre anställningen. Det kan anmärkas att frågan som besvarats inte rör hur länge man var arbetssökande, endast hur lång tid som förflöt mellan historieutbildningens avslutande och första anställningen om minst sex månader. Historiealumnerna kan mycket väl ha sökt arbeten också under utbildningens gång eller studerat vidare i annat ämne.

Diagram 2:2 Tid förfluten mellan avslutad utbildning och första anställning om minst 6 månader

3. Nuvarande arbete

Vägen in på arbetsmarknaden kan, som vi har sett, ta olika lång tid för historicalumner. Emellertid är den totala sysselsättningsgraden relativt hög under våren 2012. 87 % av de tillfrågade har för närvarande ett arbete.

När det gäller anställningsformer har 50 % av historicalumnerna en tillsvidareanställning. 29 % arbetar inom projekt eller har någon annan form av tidsbegränsad anställning. Ett fåtal (5 %) är egenföretagare. I hög grad arbetar de före detta historiestudenterna heltid (71 %), en mindre grupp (14 %) har deltidsanställningar. Drygt hälften av de med tillsvidareanställning arbetar som lärare eller pedagoger.

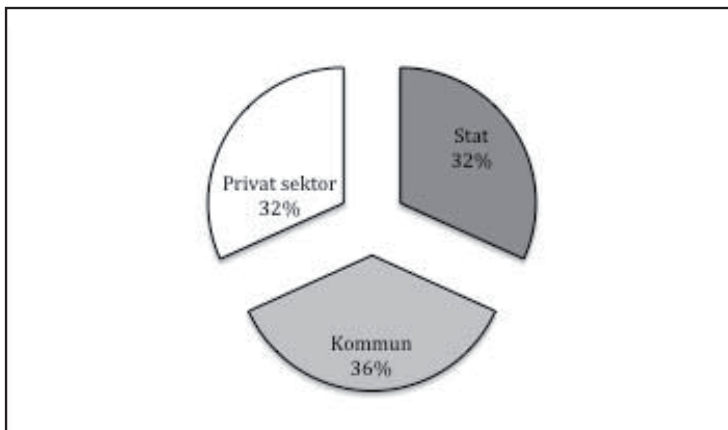
Vad är det då för arbeten man får som historiker? Inom vilka sektorer återfinns anställningarna? Vilka yrkeskategorier går att urskilja och vilken typ av arbetsuppgifter är vanliga? Hur mycket har de i lön och i vilken utsträckning rör det sig om kvalificerade arbeten som kräver högskoleutbildning?

Arbetsmarknadssektorer

Merparten av de som har ett arbete är verksamma inom offentlig sektor. En tredjedel av alumnerna arbetar inom privat sektor. I undersökningen sönderfaller offentlig sektor i två delsektorer, stat respektive kommun. Mellan dessa ser vi en mycket jämn fördelning (diagram 3:1). Stat respektive kommun representerar i stort sett varsin hälft av den offentliga sektorn. Vi kan alltså se att det finns en relativt stor spridning mellan olika sektorer bland historicalumnerna.

Vissa mönster kan urskiljas gällande vilka yrken som återfinns inom respektive sektor. Mer än hälften av dem som arbetar inom statlig sektor är doktorander eller forskare vid något lärosäte. Inom kommunal sektor arbetar 2 av 3 som lärare, ett yrke som även innehas av var tredje alumn inom privat sektor. I övrigt råder en relativ mångfald av yrkestitlar inom respektive sektor.

Diagram 3:1 Vilken sektor arbetar du inom?

Yrkeskategorier och arbetsuppgifter

Floran av yrkestitlar bland historicalumnerna domineras av framför allt två yrkeskategorier. Dessa är lärare och pedagoger samt doktorander och forskare. Inom kategorin lärare och pedagoger återfinns lärare på såväl grundskole- som gymnasienivå, men också enstaka SFI-lärare, barnskötare, förskollärare, resurspedagoger och studievägledare. Hela 35 % av historicalumnerna arbetar inom denna yrkeskategori. Doktorander och forskare betecknar dem som håller på att genomföra forskarutbildning vid något universitet eller högskola, alternativt är verksamma som disputerade forskare. Två av tio historicalumner är anställda som doktorander eller forskare.

Utöver dessa två nämnda kategorier finns kategorin övriga yrken, som utgör en sammanslagning av branscher vilka omfattar för få individer för att hanteras som egna kategorier. Inom denna kategori är variationen bland branscher och yrkestitlar stor.

Tabell 3:1 Branscher med exempel på yrkestitlar inom kategorin övriga yrken

Bransch	Exempel på yrkestitlar
Media- och kommunikationsyrken	Journalist, översättare, redaktör, förläggare, nyhetschef, ledarskribent, kommunikationsansvarig, informatör
Administrativa yrken	Arkivarie, arbetsmarknadssekreterare, konsult, intendent, utvecklingsledare
Utredare	Civilutredare, handläggare, kronoinspektör
Serviceyrken	Kundassistent, butikschef, säljare, receptionist, byggnadsentreprenör

När det gäller historievalumnernas huvudsakliga arbetsuppgifter kan man se fler gemensamma nämnare. Mer än hälften av de anställda alumnerna ägnar sig åt undervisning i någon form. Också forskning, utredning, analys, administration samt att skriva eller redigera texter är arbetsuppgifter som sysselsätter många av dem. Det är tydligt att trots mångfalden bland de före detta historiestudenternas yrkestitlar finns en serie övergripande arbetsuppgifter som förenar många av dem.

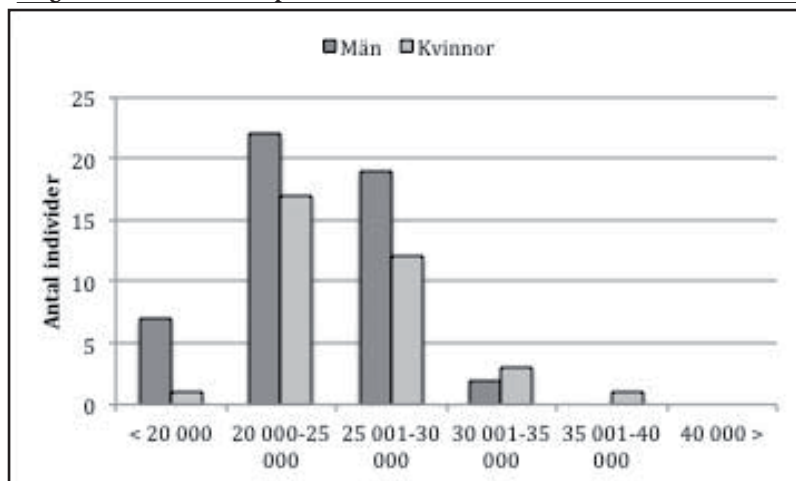
Tabell 3:2 Fördelning över historievalumnernas arbetsuppgifter

Arbetsuppgifter	Procent	Arbetsuppgifter	Procent
Undervisning	57	Marknadsföring/ informationsspridning/ kommunikation	12
Forskning/utredning/ analys	30	Beslutsfattande/ledarskap	7
Administration	28	Bemötande/kundservice	6
Skriva/redigera texter	28	Försäljning	6
Planeringsarbete	16	Praktiskt arbete	6
Kvalitetsutveckling	14		

Lön

De absolut flesta av historiealumnerna tjänar mellan 20 000 och 30 000 kr per heltidsmånad. Ungefär lika stor andel av männen (82 %) som kvinnorna (85 %) har en månadsinkomst inom detta spann. De som tjänar under 20 000 kr per heltidsmånad är i högre grad män än kvinnor.

Diagram 3:2 Lön i kronor per heltidsmånad utifrån kön

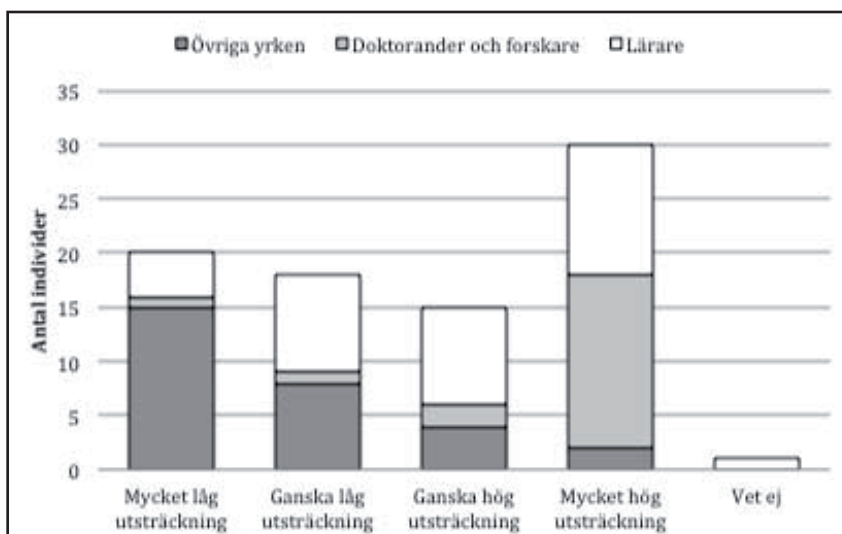
Överensstämmelse mellan arbete och utbildning

Hur upplever då historiealumnerna att de arbetsuppgifter de har idag återspeglar färdigheter som de fått träna under utbildningen i historia? I vilken utsträckning överensstämmer studierna i historia med det nuvarande arbetet?

Ungefär en av tre historiealumnerna upplever att det nuvarande arbetet överensstämmer i mycket hög grad med utbildningen. Det finns emellertid olika uppfattningar bland yrkeskategorierna lärare och pedagoger, doktorander och forskare samt övriga yrken om i vilken grad det nuvarande arbetet överensstämmer med utbildningen i historia. Lärare och pedagoger är ganska jämnt fördelade över skalan. Det är ungefär lika många som anser att det nuvarande arbetet överensstämmer med historieutbildningen i

mycket hög, ganska hög, eller ganska låg utsträckning. Lärare och pedagoger som menar att arbetet överensstämmer med utbildningen i mycket låg utsträckning är emellertid ganska få. Desto tydligare trender finner vi hos de två andra kategorierna doktorander och forskare samt övriga yrken. När det gäller doktorander och forskare upplever åtta av tio att arbetet överensstämmer med historieutbildningen i mycket hög utsträckning. Detta visar att utbildningen ses som en utmärkt förberedelse för forskarutbildning. De som faller inom kategorin övriga yrken ser överlag mindre kopplingar mellan utbildning och arbete. Åtta av tio alumner inom denna kategori svarar att arbetet överensstämmer med utbildningen i mycket eller ganska låg utsträckning.

Diagram 3:3 Överensstämmelse mellan nuvarande arbete och utbildningen i historia

Alumnernas upplevelse av i vilken grad det nuvarande arbetet överensstämmer med utbildningen i historia skall inte tas som intäkt för att säga något om hur svårt det är att få ett arbete med anknytning till historia. Detta eftersom de före detta studenternas motiv till att läsa historia vid

Lunds universitet inte nödvändigtvis varit att få ett sådant arbete. Många alumner tillmäter andra motiv stor betydelse. För tio av tio alumner var ett personligt intresse för historia en ganska eller mycket viktig motivation. Sex av tio angav viljan att bli allmänbildad som en ganska eller mycket viktig faktor. Sju av tio betonar emellertid att de ville få ett arbete med anknytning till historia. En samkörning av dessa data gentemot den upplevda överensstämmelsen mellan nuvarande arbete och historieutbildning visar att ungefär två tredjedelar av de alumner som angett en hög motivation att få ett yrke med anknytning till historia också upplever sig ha det i ganska eller mycket hög utsträckning. Det är även påtagligt hur en överväldigande majoritet (fyra av fem) bland alumnerna trivs bra eller mycket bra med det nuvarande arbetet oavsett inriktning.

Arbetets krav

En överväldigande majoritet (86 %) av de anställda alumnerna bedömer att deras nuvarande arbete är kvalificerat, det vill säga att det ställer krav på högskoleutbildning. Men vilka kompetenser är det framför allt alumnernas nuvarande arbeten ställer krav på? Hur skiljer sig kompetenskraven mellan olika branscher?⁸

Det finns framför allt två kompetenser som anses krävda i samtliga branscher som representeras bland de svarande.⁹ Dessa är förmågan att arbeta självständigt samt förmågan att självständigt lösa problem.

⁸ Alumnerna fick i enkäten ranka i vilken grad deras nuvarande arbete ställer krav på olika generella kompetenser. Graderingen skedde på en skala på 1 till 5 (1=Inte alls, 2=I låg grad, 3=I viss grad, 4=I hög grad, 5=I mycket hög grad).

⁹ För undersökningens vidkommande betraktas de kompetenser som krävda vilka rankats med ett snittvärde på 4,00 eller högre. Det vill säga att merparten av alumnerna angett att det nuvarande arbetet ställer krav på kompetensen i hög- eller mycket hög grad. För fullständiga tabeller över hur de olika yrkeskategorierna rankar olika kompetenser se bilaga 2.

Tabell 3:3 Krävda kompetenser utifrån olika branscher*

Lärare och pedagoger	Doktorander och forskare	Övriga yrken
Analysera information och olika typer av källor	Analysera information och olika typer av källor	Arbeta självständigt
Anlägga ett internationellt perspektiv	Anlägga ett internationellt perspektiv	Självständigt lösa problem
Använda IT för kommunikation eller presentation	Använda IT för kommunikation eller presentation	Vara serviceinriktad
Använda sakhistoriska kunskaper	Använda kunskaper om vetenskaplig teori och metod	
Arbeta i team	Använda sakhistoriska kunskaper	
Arbeta självständigt	Arbeta självständigt	
Argumentera och övertyga	Argumentera och övertyga	
Förklara för icke-specialister	Förstå olika kulturyttringar	
Göra muntliga presentationer	Göra muntliga presentationer	
Handleda	Göra skriftliga presentationer	
Organisera utbildning	Kommunicera på engelska, eller annat utländskt språk	
Organisera verksamhet	Planera, genomföra och dokumentera projekt	
Planera, genomföra och dokumentera projekt	Självständigt lösa problem	
Självständigt lösa problem	Skriva längre artiklar/ utredningar/ promemorior	
Sätta in saker i ett historiskt perspektiv	Sätta in saker i ett historiskt perspektiv	
Söka information	Söka information	
Tänka kritiskt	Tänka kritiskt	
Upptäcka och analysera etiska problem		
Vara serviceinriktad		

*Kompetenserna presenteras i bokstavsordning.

Lärare och pedagoger samt doktorander och forskare ställs inför krav på betydligt fler av de efterfrågade kompetenserna än vad som är fallet med övriga yrken. Vidare är kravbilden som ställs på lärare och pedagoger respektive doktorander och forskare likartad i en del avseenden. Tolv kompetenser ingår i kravbilden hos båda branscherna. Dessa är: analysera information och olika typer av källor, anlägga ett internationellt perspektiv, använda IT för kommunikation eller presentation, använda sakhistoriska kunskaper, arbeta självständigt, argumentera och övertyga, göra muntliga presentationer, planera, genomföra och dokumentera projekt, självständigt lösa problem, sätta in saker i ett historiskt perspektiv, söka information, tänka kritiskt. Branscherna utmärker sig gentemot varandra genom att lärare och pedagoger betonar en del organisatoriska och pedagogiska färdigheter såsom att arbeta i team, förklara för icke-specialister, handleda, organisera utbildning, organisera verksamhet, upptäcka och analysera etiska problem samt att vara serviceinriktad. Dessa kompetenser tillhör inte de mest framskjutna i doktorander och forskares föreställda kravbild. Här betonas istället kompetenser som har med forskning och skrivande att göra. Doktorander och forskare ska även kunna använda kunskaper om vetenskaplig teori och metod, förstå olika kulturyttringar, göra skriftliga presentationer, kommunicera på engelska eller annat utländskt språk samt skriva längre artiklar/utredningar/promemorior.

4. Utbildningens kvalitet och relevans

Kursplanerna för grund-, fortsättnings-, och kandidatkurserna i historia har snarlika mål för utbildningen. En kort sammanfattning av lärandemålen lyder: Studenterna ska efter genomgången utbildning i historia kunna visa kunskap om historiska sammanhang, visa insikter i aktuell historisk forskning, samt visa kunskap om de villkor och vetenskapsteoretiska förutsättningar under vilka historisk forskning skapas. Därtill skall studenterna självständigt kunna samla in, bearbeta och kritiskt värdera historiskt källmaterial samt kommunicera sina resultat genom uppsatsskrivande. Till sist ingår även resonemang kring etiska problem i historievetenskaplig forskning och synen på genus, etnicitet och mångfald i historien. Det finns alltså ett uttalat syfte att studenter i historia ska träna sig i hur man bedriver undersökningar och samlar in information, hur man förhåller sig kritisk till sina källor.

Vilka är då historieutbildningens styrkor och svagheter utifrån alumnernas uppfattning? Vilka kompetenser har tränats särskilt väl under utbildningen och vilka har tränats mindre väl? Hur påverkas alumnernas bedömning av sin utbildning på Historiska institutionen vid Lunds universitet när den ställs i ljuset av deras erfarenheter på arbetsmarknaden?

Kompetenser som tränats under utbildningen

Överlag kan man konstatera att de kompetenser som genomsnittligen anses ha tränats i hög eller i mycket hög grad under utbildningen är forskningsnära kompetenser, det vill säga kompetenser som aktualiseras i bedrivandet av historisk forskning. Nedan presenteras, i fallande ordning, i hur hög grad den samlade populationen menar att utbildningen i historia tränar de generella kompetenser som efterfrågas i enkäten.

Tabell 4:1 Bedömning av vilka kompetenser som tränas bäst under utbildningen*

Kompetenser som utbildningen ger	Snitt
Sätta in saker i ett historiskt perspektiv	4,6
Analysera information och olika typer av källor	4,6
Använda sakhistoriska kunskaper	4,5
Tänka kritiskt	4,4
Använda kunskaper om vetenskaplig teori och metod	4,3
Arbeta självständigt	4,3
Göra skriftliga presentationer	4,3
Söka information	4,1
Självständigt lösa problem	4,0
Skriva längre artiklar/utredningar/promemorior	3,9
Förstå olika kulturyttringar	3,8
Argumentera och övertyga	3,6
Anlägga ett internationellt perspektiv	3,4
Planera, genomföra och dokumentera projekt	3,3
Upptäcka och analysera etiska problem	3,2
Göra muntliga presentationer	3,0
Förklara för icke-specialister	2,7
Arbeta i team	2,4
Organisera verksamhet	2,4
Använda IT för kommunikation eller presentation	2,2
Kommunicera på engelska, eller annat utländskt språk	2,2
Organisera utbildning	2,1
Handleda	2,0
Vara serviceinriktad	1,8

*Snitt på en skala på 1 till 5

(1=Inte alls, 2=I låg grad, 3=I viss grad, 4=I hög grad, 5=I mycket hög grad).

Träning i utbildningen i förhållande till kraven i arbetslivet

Hur upplever då de svarande att de krav arbetslivet ställer på dem motsvaras av den färdighetsträning som förekom under deras utbildning vid Historiska institutionen?

Samtliga yrkeskategorier anser att utbildningen i historia har gjort dem väl tränade i att arbeta självständigt.

Grupperna lärare och pedagoger samt doktorander och forskare anser båda att utbildningen i historia tränat dem väl i att tänka kritiskt, söka information, sätta in saker i ett historiskt perspektiv, analysera information och olika typer av källor samt använda sakhistoriska sakkunskaper.

Doktorander och forskare utgör den grupp som anser sig ha fått sin yrkeskravbild mest tillgodosedd genom kompetenser som utbildningen i historia ger. Utöver de kompetenser som de har gemensamt med lärare och pedagoger anser framhåller de även följande kompetenser: använda kunskaper om vetenskaplig teori och metod, självständigt lösa problem, göra skriftliga presentationer, argumentera och övertyga samt skriva längre artiklar/utredningar/promemorior. Intressant är också att färdigheter i att självständigt lösa problem samt argumentera och övertyga, som även ingår i lärare och pedagogers yrkeskravbild, anser sig doktorander och forskare ha fått ganska väsentligt bättre träning i än de förra.

Kategorin övriga yrken lyfter fram förhållandevis få av de efterfrågade kompetenserna. Att arbeta självständigt är den enda kompetens som ingår i deras kravbild och samtidigt anses tränas i hög grad eller i mycket hög grad under utbildningen i historia.¹⁰ Som ovan nämnt framhålls denna kompetens av samtliga branscher som väl tränad under utbildningen. Att vara serviceinriktad är exempelvis en kompetens som rankas högt vad gäller yrkets kravbild men som de inte anser tränas särskilt väl under utbildningen i historia.

¹⁰ Alumnerna fick i enkäten ranka i vilken grad historiestiudierna vid Lunds universitet bidragit till att utveckla färdigheter. Graderingen skedde på en skala på 1 till 5 (1=Inte alls, 2=I låg grad, 3=I viss grad, 4=I hög grad, 5=I mycket hög grad). För undersökningens vidkommande betraktas endast de färdigheter som rankats med ett snittvärde på 4,00 eller högre, dvs i hög- eller mycket hög grad.

Sammantaget menar de olika branscherna att följande efterfrågade kompetenser tränas mindre bra under utbildningen: Handledda, Använda IT för kommunikation eller presentation, organisera verksamhet, organisera utbildning, vara serviceinriktad, arbeta i team, kommunicera på engelska eller annat utländskt språk.

Tabell 4:2 Kompetenser som krävs i arbetet och som i hög eller mycket hög grad tränas under utbildningen i historia*

Lärare och pedagoger	Doktorander och forskare	Övriga yrken
Analysera information och olika typer av källor	Analysera information och olika typer av källor	Arbeta självständigt
Använda sakhistoriska kunskaper	Använda kunskaper om vetenskaplig teori och metod	
Arbeta självständigt	Använda sakhistoriska kunskaper	
Sätta in saker i ett historiskt perspektiv	Arbeta självständigt	
Söka information	Argumentera och övertyga	
Tänka kritiskt	Göra skriftliga presentationer	
	Självständigt lösa problem	
	Skriva längre artiklar/ utredningar/promemorior	
	Sätta in saker i ett historiskt perspektiv	
	Söka information	
	Tänka kritiskt	

*Kompetenserna presenteras i bokstavsordning

De svarande fick i slutet av enkäten möjlighet att fritt beskriva styrkor och svagheter med historieutbildningen. Några väljer att beskriva vilka aspekter av den som de har nytta av i arbetet:

Efter mina studier på institutionen kände jag att jag fått gedigna kunskaper. (Obetalbara kunskaper – som jag använder mig av i mitt jobb som journalist – ledarskribent varje dag!)

Grunderna i källkritik och vetenskaplig metod är grunden i mitt arbete som utredare. Förutom det formulerade en åklagare att det hon krävde av sina utredare var att de tänkte kreativt när det gäller att hitta källor och ställer bra frågor. Mycket av detta har jag fått öva på historieutbildningen.

Har haft en bra grund att stå på efter avslutade studier i mitt tidigare yrke som gymnasielärare, då utbildningen behandlat många delar av historia.

Utbildningens mest frekvent beskrivna svaghet i enkätens reflektionsutrymme är en oklar arbetsmarknadsanknytning. En informatör skriver:

När jag hade läst C-kursen uppfattade jag att jag hade 2 val: 1. lärare 2. D-kurs. Jag saknade kopplingar/diskussioner kring vad man faktiskt kunde arbeta med eller studera vidare till utifrån historia. Det kanske är bättre nu?!

En kundassistent menar att utbildningen i historia har:

Låg eller ingen status utanför forskar- och/eller läraryrkena.

En kronoinspektör kritiserar även en alltför stark inriktning mot forskarutbildning som karriärväg:

Smalt område. Till stora delar inriktad mot framtida forskning, vilket tyvärr inte är möjligt för många.

Även ett antal respondenter ur kategorin lärare och pedagoger riktar liknande kritik mot utbildningens frånvaro av arbetsmarknadsförankring. Så här lyder några kommentarer:

Svag koppling till arbetslivet om man inte vill bli lärare.

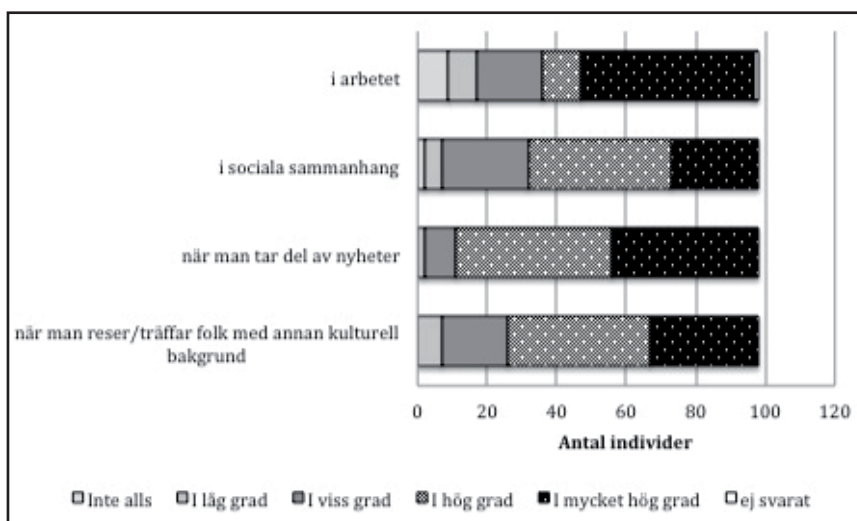
Koppling till omvärld & arbetsmarknad saknas. Då jag är lärare kommer jag ej att ha särskilt mkt nytta av kurserna i teori, metodik & historiografi (B & C-nivå).

Hur många som läser historia blir historiker ”på riktigt”? De flesta blir nog lärare eller inget som har med utbildningen att göra. Anpassa utbildningen därefter.

Historia som glädjeämne

Den upplevda nyttan med historia är inte begränsad till arbetslivet. Som en av de sista frågorna i enkäten ombads de svarande att ange i vilken grad de upplevde sig ha glädje av historia i olika sammanhang. Resultaten visar att den upplevda glädjen av historiekunskaper är stor oavsett bransch. Denna glädje upplevs såväl i arbetet, i sociala sammanhang, när man tar del av nyheter som när man reser eller träffar människor med annan kulturell bakgrund.

Diagram 4:1 Graden av upplevd glädje av historia i olika situationer

Några av de svarande konkretiserar den upplevda glädjen i sina reflektioner kring utbildningens styrkor och svagheter. Här följer några exempel:

Det lade en bra grund för fortsatta studier.

Vidgar perspektiv. Möjliggör att sätta händelser och företeelser i tids- och rumsmässiga sammanhang. Förståelse för specifika processer i kulturella och samhällsliga sammanhang genom historien.

Utbildningen har gett redskap att analysera hur olika samhällen vuxit fram & ser ut idag. Studierna i historia har jag haft stor nytta av i alla mina andra studier. Historiakunskaperna har gett mig bakgrund samt verktyg att analysera.

Fantastiskt lärorikt och roligt! Bra grund, man får en fantastisk förståelse för hur världen är beskaffad!

Bredare förståelse för andra människor och företeelser.

Kritiskt tänkande, förmåga att samla in och värdera ett stort material, presentera resultat, argumentera. Bra grund att stå på för vidare utbildning.

På frågan om respondenterna idag skulle vilja rekommendera någon annan att läsa historia på högskole-/universitetsnivå är svaret tämligen klart. 90 alumner säger ja, en säger nej och sju vet ej.

Referenser

Armgaard, Birgitta, Fasth, Eva & Nelsson, Olof, *Humanistiska studier och arbetslivet. Uppföljning av studenter efter avslutad utbildning*. Utvärderingsenheten Rapport nr 2002:217, s. 4.

Ejlertsen, Martin, ”Humanister indtager hele arbejdsmarkedet”, *Magisterbladet*, 2011:12.

Etableringen på arbetsmarknaden 2009 – examinerade läsåret 2007/08, Högskoleverkets rapportserie 2011:16 R.

”Forskarskolan i historia och historiedidaktik”, www.hist.lu.se/fihd/ (2012-06-27).

”Forskning och forskarutbildning”, www.hist.lu.se/forskning (2012-06-27).

Kompetensguiden 2.0, Projekt Athena & DIK, 2011.

Kursplan för HISA02, Historia: Grund- och fortsättningskurs 1-60 hp, Lunds universitet (fastställd 2008-03-07).

Kursplan för HISK01 Historia: Kandidatkurs 61-90 hp, Lunds universitet (fastställd 2007-09-11).

Schoug, Fredrik, *Humaniora i yrkeslivet*. Utvärderingsenheten Lunds universitet, rapport nr 2008:249.

Student- och Lärarbarometern Humaniora och Teologi. Utvärderingsenheten, Lunds universitet, rapport nr 2011:265.

Bilaga 1 Enkät

OBS! Skriv tydligt och sätt kryss i rutorna. Använd kulspeppenna eftersom enkäten ska scannas!

1

Alumnenkät Historiska institutionen

Bakgrund

1. Kön: _____
2. Födelseår: _____
3. Hur många terminer har du studerat vid universitet eller högskola? _____ terminer
4. Var historia det första ämne du läste vid universitet eller högskola? ☐ Ja ☐ Nej
5. Har du läst historia vid något annat lärosäte än Lunds universitet? ☐ Ja ☐ Nej
► Om Ja, hur många terminer i historia har du läst vid annat lärosäte än Lunds universitet?
☐ < 1 termin ☐ 1-3 terminer ☐ > 3 terminer
6. Vilket år avslutade du dina studier i historia? _____
7. Hur viktiga var följande motiv för dig när du valde att läsa historia vid Lunds universitet?

	Helt oviktigt	Ganska oviktigt	Varken eller	Ganska viktigt	Mycket viktigt
Personligt intresse.	☐	☐	☐	☐	☐
Jag ville få ett arbete med anknytning till historia	☐	☐	☐	☐	☐
Jag ville bli allmänbildad.	☐	☐	☐	☐	☐
Jag ville prova på att läsa på universitet.	☐	☐	☐	☐	☐
Genom påverkan från familj och vänner	☐	☐	☐	☐	☐
Annat, vad? _____	☐	☐	☐	☐	☐

Din väg in på arbetsmarknaden

8. Hur många arbeten om minst 1 månads anställning har du haft sedan du avslutade dina studier i historia vid Lunds universitet?
Svar: _____
9. Har du haft en anställning som omfattat minst 6 månader sedan du avslutade dina studier i historia vid Lunds universitet?
☐ Ja ☐ Nej → gå vidare till fråga 24
10. Hur många månader efter avslutade studier i historia vid Lunds universitet fick du ditt första arbete som omfattade minst 6 månader?
☐ Jag hade redan arbete när utbildningen avslutades
☐ 1-6 månader ☐ 6-12 månader ☐ > 12 månader

Nuvarande arbete

Observera! Om du är föräldraledig, tjänstledig, sjuk etc men har en anställning - besvara frågorna nedan utifrån den senaste månaden som du arbetade.

11. Har du för närvarande en anställning?
 - ☐ Ja, jag har en anställning/eget företag (inkl. anställning som doktorand)
 - ☐ Nej, jag är arbetssökande → gå vidare till fråga 24
 - ☐ Nej, jag studerar och är utan anställning → gå vidare till fråga 24
12. Vilken anställningsform har du haft den senaste månaden?
 - ☐ Tillsvidareanställning
 - ☐ Projekt eller annan tidsbegränsad anställning
 - ☐ Praktik
 - ☐ Egen företagare
 - ☐ Annat, vad? _____
13. Arbetar du heltid eller deltid? ☐ Heltid ☐ Deltid, ange procent: _____ %
14. Vilken sektor arbetar du inom?
 - ☐ Stat ☐ Privata sektorn
 - ☐ Kommun ☐ Ideella sektorn
 - ☐ Landsting/Region ☐ Annat, vad? _____
15. I vilken utsträckning anser du att ditt arbete den senaste månaden överensstämmer med dina studier i historia?

I mycket låg utsträckning	I ganska låg utsträckning	I ganska hög utsträckning	I mycket hög utsträckning	Vet ej
☐	☐	☐	☐	☐
16. Vilken utbildningsnivå bedömer du vara tillräcklig för det arbete du haft den senaste månaden?
 - ☐ Högskoleutbildning
 - ☐ Gymnasieutbildning
 - ☐ Grundskola
17. Hur mycket tjänade du före skatt på det arbete du haft den senaste månaden (grundlön inkl. fasta och rörliga tillägg)? OBS! Vid deltid, räkna upp till heltidslön.

☐ Mindre än 20 000 kr/månad ☐ 20 000-25 000 kr/månad ☐ 25 001-30 000 kr/månad	☐ 30 001-35 000 kr/månad ☐ 35 001-40 000 kr/månad ☐ Mer än 40 000 kr/månad
--	---
18. Hur fick du kännedom om detta arbete? Ange högst tre alternativ!
 - ☐ Genom arbetsförmedlingen
 - ☐ Genom internet (t.ex. olika jobbsajter eller företagets hemsida)
 - ☐ Genom tidningsannonser
 - ☐ Genom att jag på eget initiativ kontaktade arbetsgivaren
 - ☐ Genom Lunds universitet
 - ☐ Genom personliga kontakter
 - ☐ Annat, ange vad _____

19. Vilken är din nuvarande arbetsgivare? *Frivillig uppgift* _____

20. Vilken är din nuvarande yrkestitel? _____

21. Beskriv kortfattat dina tre viktigaste arbetsuppgifter:

22. Hur trivs du med ditt nuvarande arbete? mycket dåligt ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ mycket bra

Arbetets krav

23. I vilken grad har du i ditt arbete den senaste månaden haft arbetsuppgifter som ställt krav på att...

	Inte alls	I låg grad	I viss grad	I hög grad	I mycket hög grad
Självständigt lösa problem	☐	☐	☐	☐	☐
Tänka kritiskt	☐	☐	☐	☐	☐
Söka information	☐	☐	☐	☐	☐
Analysera information och olika typer av källor	☐	☐	☐	☐	☐
Argumentera och övertyga	☐	☐	☐	☐	☐
Göra muntliga presentationer	☐	☐	☐	☐	☐
Göra skriftliga presentationer	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunicera på engelska, eller annat utländskt språk	☐	☐	☐	☐	☐
Förklara för icke-specialister	☐	☐	☐	☐	☐
Skriva längre artiklar/utredningar/promemorior	☐	☐	☐	☐	☐
Sätta in saker i ett historiskt perspektiv	☐	☐	☐	☐	☐
Använda sakhistoriska kunskaper	☐	☐	☐	☐	☐
Använda kunskaper om vetenskaplig teori och metod	☐	☐	☐	☐	☐
Förstå olika kulturyttringar	☐	☐	☐	☐	☐
Upptäcka och analysera etiska problem	☐	☐	☐	☐	☐
Anlägga ett internationellt perspektiv	☐	☐	☐	☐	☐
Använda IT för kommunikation eller presentation	☐	☐	☐	☐	☐
Arbeta i team	☐	☐	☐	☐	☐
Arbeta självständigt	☐	☐	☐	☐	☐
Organisera verksamhet	☐	☐	☐	☐	☐
Organisera utbildning	☐	☐	☐	☐	☐
Planera, genomföra och dokumentera projekt	☐	☐	☐	☐	☐
Handleda	☐	☐	☐	☐	☐
Vara serviceinriktad	☐	☐	☐	☐	☐
Annat: _____	☐	☐	☐	☐	☐

Behållningen av studierna

24. Bedöm i vilken grad historiestudierna vid Lunds universitet har bidragit till att du utvecklat nedan färdigheter. (Saknar du erfarenhet av något moment markera "ej erfarenhet")

	Inte alls	Låg grad	I viss grad	I hög grad	I mycket hög grad	Ej erfarenhet
Självständigt lösa problem	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tänka kritiskt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Söka information	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Analysera information och olika typer av källor	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Argumentera och övertyga	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Göra muntliga presentationer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Göra skriftliga presentationer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunicera på engelska, eller annat utländskt språk	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Förklara för icke-specialister	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Skriva längre artiklar/utredningar/promemorior	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sätta in saker i ett historiskt perspektiv	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Använda sakhistoriska kunskaper	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Använda kunskaper om vetenskaplig teori och metod	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Förstå olika kulturyttringar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Upptäcka och analysera etiska problem	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Anlägga ett internationellt perspektiv	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Använda IT för kommunikation eller presentation	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Arbeta i team	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Arbeta självständigt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Organisera verksamhet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Organisera utbildning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Planera, genomföra och dokumentera projekt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Handleda	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vara serviceinriktad	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Annat: _____	☐	☐	☐	☐	☐	☐

25. Vilken typ av kunskap anser du dig ha haft mest nytta av från dina studier i historia?
(Rangordna genom att markera med siffrorna 1-4, 1 = mest nytta; 4 = minst nytta)

Kunskaper om vetenskaplig teori _____ Kunskaper om källkritik _____
Kunskaper om vetenskaplig metod _____ Sakhistoriska kunskaper _____

26. Hur trivdes du med dina studier vid Historiska institutionen i Lund?

Mycket dåligt ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Mycket bra

27. Skulle du idag vilja rekommendera någon annan att läsa historia på högskole-/universitetsnivå?

☐ Ja ☐ Nej ☐ Vet ej

Bilaga 2 Tabell över arbetets krav

I vilken grad har du i ditt arbete den senaste månaden haft arbetsuppgifter som ställt krav på att...

Kompetenser som krävs av lärare och pedagoger	Läraryrkets krav
Självständigt lösa problem	4,74
Tänka kritiskt	4,53
Söka information	4,35
Analysera information och olika typer av källor	4,15
Argumentera och övertyga	4,38
Göra muntliga presentationer	4,68
Göra skriftliga presentationer	3,91
Kommunicera på engelska, eller annat utländskt språk	2,59
Förklara för icke-specialister	4,62
Skriva längre artiklar/utredningar/promemorior	1,74
Sätta in saker i ett historiskt perspektiv	4,18
Använda sakhistoriska kunskaper	4,15
Använda kunskaper om vetenskaplig teori och metod	3,50
Förstå olika kulturyttringar	3,97
Upptäcka och analysera etiska problem	4,03
Anlägga ett internationellt perspektiv	4,03
Använda IT för kommunikation eller presentation	4,38
Arbeta i team	4,09
Arbeta självständigt	4,59
Organisera verksamhet	4,38
Organisera utbildning	4,35
Planera, genomföra och dokumentera projekt	4,09
Handleda	4,50
Vara serviceinriktad	4,29

Kompetenser som krävs i övriga yrken	Övriga yrkens krav
Självständigt lösa problem	4,36
Tänka kritiskt	3,88
Söka information	3,79
Analysera information och olika typer av källor	3,64
Argumentera och övertyga	3,42
Göra muntliga presentationer	2,70
Göra skriftliga presentationer	3,18
Kommunicera på engelska, eller annat utländskt språk	2,64
Förklara för icke-specialister	3,64
Skriva längre artiklar/utredningar/promemorior	2,06
Sätta in saker i ett historiskt perspektiv	2,21
Använda sakhistoriska kunskaper	1,94
Använda kunskaper om vetenskaplig teori och metod	2,24
Förstå olika kulturyttringar	3,09
Upptäcka och analysera etiska problem	2,42
Anlägga ett internationellt perspektiv	2,64
Använda IT för kommunikation eller presentation	3,76
Arbeta i team	3,64
Arbeta självständigt	4,42
Organisera verksamhet	3,67
Organisera utbildning	2,00
Planera, genomföra och dokumentera projekt	2,66
Handleda	2,45
Vara serviceinriktad	4,06

LUNDS
UNIVERSITET

www.lu.se

**HISTORISKA
INSTITUTIONEN
BOX 2074
220 02 LUND
TEL 046-222 79 60
www.hist.lu.se**